

Aan de leden van het college van B&W van de gemeente Deventer
In afschrift aan de gemeenteraad van Deventer

Deventer, 2 januari 2021

Betreft: Een aanvulling op de zienswijze, verstuurd aan bovenstaande geadresseerden op 28 december 2020. Wij verzoeken u deze zienswijze samen met de eerdere zienswijze te behandelen als zijnde 1 zienswijze.

Deze aanvulling bestaat uit vier delen, te weten: [1] een reflectie naar het bestuursakkoord van 2018, [2] een verdieping t.a.v. de fauna bij locatie 13 en [3] een aanvullende opmerking over zonnepanelen op daken van huizen, [4] een aanvullende opmerking over laagfrequent geluid.

1. Het bestuursakkoord van 2018

In het Bestuursakkoord 2018-2022: "Met Lef & Liefde voor Deventer", opgesteld in juli 2018, wordt op pagina 15 de navolgende tekst geformuleerd betreffende de energietransitie in Deventer:

De energietransitie is een onomkeerbare opgave voor de komende decennia. Deze opgave vraagt veel van college en gemeenteraad maar, nog belangrijker, van de Deventer gemeenschap. We gaan met elkaar het gesprek en de discussie aan over hoe we de energietransitie willen en kunnen realiseren. We gaan met de inwoners in gesprek over zonnepanelen op grotere schaal, het bijplaatsen van windmolens, biovergisters of andere vormen van het opwekken van niet-fossiele energie. Om een stevig draagvlak te creëren is echter meer nodig dan informeren. Alleen door serieus in te gaan op de vragen en zorgen van de omgeving en omwonenden actief te betrekken bij de plannen of te laten participeren, kan weerstand tegen een project worden omgebogen tot acceptatie en zelfs tot positieve beleving van bijvoorbeeld een zonnepark of windmolenplan. Uiteindelijk is het aan de raad om dit te beoordelen.

In onze zienswijze pleiten wij op pagina zes om meerdere scenario's te onderzoeken. In uw Bestuursakkoord bepleit u eenzelfde aanpak. Ook wij pleiten voor een participatietraject om draagvlak te creëren. Een aanpak die ook u onderschrijft in uw Bestuursakkoord.

Het stelt ons dan ook zeer teleur dat in het proces dat heeft geleid tot de aanwijzing van de locaties 3 en 13 geen van beide elementen – onderzoek van verschillende scenario's en burgerparticipatie door het actief betrekken van omwonenden – inhoud heeft gekregen. Aan de verwachting, gewekt in 2018, bij het opstellen van het Bestuursakkoord, wordt in de Windverkenning hieraan op geen enkele wijze inhoud gegeven. Wij betreuren dit ten zeerste. Door deze werkwijze wordt het vertrouwen in het bestuur ondermijnd, onzes inziens. Als betrokkenen zijn wij bereid met u de weg van scenario's en burgerparticipatie te gaan bewandelen om het vertrouwen in het bestuur te helpen herstellen.

Bij de opstelling van de scenario's kan ook ingespeeld worden op de laatste informatie inzake de RES-behoefte in West-Overijssel en eventuele overbieding gedaan vanuit de gemeente Deventer.

2. De Fauna bij locatie 13

Bij de Schipbeek, in gebied 13, bevinden zich bevers die aldaar hun natuurlijke habitat hebben. Hiervan is recent fotomateriaal als bewijs beschikbaar en hieronder toegevoegd, waarmee de daadwerkelijke aanwezigheid van bevers aantoonbaar is. Bovendien wordt de aanwezigheid van de bevers door de boswachter van natuurgebied De Bannink, dhr. Leonard van den Brink, bevestigd, en zou de ecooloog van gemeente Deventer hiervan ook op de hoogte (moeten) zijn. Bevers komen voor op de zogenaamde 'Rode Lijst' van dieren. Volgens artikel 3.5 lid 2 van de Wet natuurbescherming is het verboden om dieren genoemd in bijlage IV van de Europese habitatrichtlijn, waarin ook de bever (*Castor Fiber*) genoemd wordt, opzettelijk te verstoren. Volgens artikel 3.5 is het verder ook verboden bevers te vangen of te doden, en mogen hun voortplantingsplaatsen of rustplaatsen niet beschadigd of vernield worden. Het plaatsen van windturbines met een ashoogte van 150 m. en een tiphoogte van 225 m, kan onzes inziens gezien worden als opzettelijk verstoren, naar onze mening zelfs in grote mate. Waar windturbines geplaatst zijn en draaien, verstoort dit de bevers (mogelijk opzettelijk) als gevolg van het zowel het hoorbare als het laagfrequente geluid die de windturbines produceren, evenals de trillingen in de grond. Wij zijn dan ook van mening dat door de aanwezigheid van de bevers in en nabij de Schipbeek in gebied 13, de windturbines er op basis van de Wet natuurbescherming niet zouden mogen komen. Uw voornemen om de windmolens in gebied 13 te plaatsen is op grond van bovenstaande constatering niet toegestaan en zou in de alternatieven studie (zie het Bestuursakkoord) meegenomen moeten worden. Voorts willen wij u vragen ook onderzoek te laten doen naar de aanwezigheid van bevers in gebied 3, dit omdat bekend is dat bevers een relatief groot leefgebied hebben wat dus best weleens over een grotere lengte van de Schipbeek verdeeld zou kunnen zijn en daarmee zowel gebied 3 als gebied 13 kan beslaan.

Hieronder vindt u twee foto's die de afgelopen week zijn genomen en die aantonen dat er een of meerdere bevers actief zijn bij de Schipbeek.

3. De zonnepanelen op huizen

Een groot aantal woningen in Colmschate-Zuid is de afgelopen jaren van zonnepanelen voorzien. Er bereiken ons signalen dat mogelijk te sterke fluctuaties in het stroom aanbod naar het net kunnen optreden door slagschaduw. Met eventuele consequenties voor netstabiliteit en levensduur van de omvormers. Wij vragen hiervoor aandacht en verzoeken u hier nader onderzoek naar te doen.

Met klem roepen wij u als lid van burgemeester en wethouders en alle gemeenteraadsleden nogmaals op om samen met de omwonenden van locaties 3 en 13 en andere vertegenwoordigers van burgers van de gemeente Deventer, verschillende scenario's aan een analyse te onderwerpen. Enkel vanuit een brede scenario-analyse kan er gekomen worden tot een daadwerkelijk gewogen keuze, waarin idealen en pragmatisme samengaan, en over hoe de invulling van de RES-doelstellingen plaatsvindt, met daarbij een zo breed mogelijk draagvlak van alle burgers van de gemeente Deventer.

Daarbij ondersteunen wij ook de zienswijze ingediend door de heer Scheffer op 30-12-2020 waarin hij schrijft:

"Gelukkig lees ik in het Klimaatakkoord (op blz. 222) ook: 'De RES is nadrukkelijk bedoeld als startpunt van een uitvoeringsproces waarin samenwerkende partijen tot 2030 tot verdere concretisering en realisatie van projecten komen. Onderdeel hierin is een periodieke evaluatie en herijking van de strategie. Zo wordt voortdurend gestreefd naar effectiviteit en efficiëntie in een bewegende context van de energietransitie-opgave.' Er dienen dus periodiek evaluaties en herijkingen plaats te vinden waarin juist het door mij aangestipte probleem van sub optimalisatie aandacht kan krijgen." (Voor de verder motivering en uitleg verwijzen wij naar voornoemde zienswijze).

4 Laag frequent geluid

Nader onderzoek in Duitsland heeft ons geleerd dat laag frequent geluid tot op 3 km afstand van de windmolens in huizen meetbaar was. Een reden temeer om een geluidsonderzoek en geluidsmetingen te doen alvorens een keuze te maken voor een bepaald scenario met windmolens.

De werkgroep stuurt u deze aanvulling op de zienswijze van 28 december 2020 **namens** alle betrokkenen die de zienswijze aan u hebben toegestuurd. Wij kiezen ervoor om namens deze betrokkenen de aanvulling toe te sturen en niet iedereen te vragen dit persoonlijk te doen, om onnodige belasting van het systeem te voorkomen. Wij vertrouwen erop dat u deze aanvulling beschouwt als door alle betrokkenen te zijn ingediend.

In afwachting van uw antwoord verblijven wij, hoogachtend,

namens de werkgroep DeventerWint.nl

Vincent Völkers

Johan Franke

Bart Smit

Ed Hulshof

Bijlage Bronnen:

Enige aanvullende bronnen zijn:

<https://www.nporadio1.nl/podcasts/argos/168800-wakker-van-de-windmolen>

<https://umweltmessung.com/wummern-von-windkraftanlagen/>

